

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 440/2018-48

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Tijanou Čečekovou, Drieňová 17, Bratislava, vo veci „*podstatného porušenia základného práva na nestranný súd, na spravodlivé súdne konanie, na súdnu ochranu, na rozhodnutie v primeranom čase, vrátane Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva na dedičstvo*“ postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 9 D 234/2010, uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 9 CoD 5/2014-378 z 12. januára 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Cdo 107/2017-489 zo 16. augusta 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. januára 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), namietajúcej porušenie v záhlaví označených základných práv a slobôd zaručených Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), v dedukovaných ústavným

súdom z obsahu sťažnosti, ku ktorému malo dôjsť postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 D 234/2010, uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 CoD 5/2014-378 z 12. januára 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 8 Cdo 107/2017-489 zo 16. augusta 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky advokátkou bolo ústavnému súdu doručené 21. mája 2018.

3. Z obsahu sťažnosti spísanej manželom sťažovateľky [REDAKOVANÉ] vyplýva, že na okresnom súde sa viedlo dedičské konanie po poručiteľovi [REDAKOVANÉ] (zomrelom 24. septembra 2010). Sťažovateľka bola jednou z dedičiek po neb. poručiteľovi. Vzhľadom na neprehľadnosť a zmätočnosť doručenej ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal pri ustálení skutkových okolností z príloh k nej pripojených. Z jednotlivých rozhodnutí vyplynulo, že sťažovateľka doručila 23. apríla 2012 podanie, ktoré označila ako „*Odvolanie pre porušenie práva pokračovať v dedičskom konaní pred súdom po vydaní osvedčenia o dedičstve notárom, čím účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom...*“. Okresný súd uznesením z 22. mája 2012 vyzval sťažovateľku na odstránenie väd podania a súčasne ju poučil o tom, ako má vady odstrániť, ako aj o následkoch ich neodstránenia. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľka podala odvolanie, ktoré krajský súd uznesením z 31. júla 2013 odmietol. Keďže vady podania neboli odstránené v súdom stanovenej lehote, okresný súd podanie sťažovateľky uznesením č. k. 9 D 234/2010-362 z 19. decembra 2013 odmietol. V závere označeného rozhodnutia uviedol, že pokiaľ sa v lehote na podanie odvolania podanie opraví a doplní, súd toto uznesenie zruší.

4. Proti uzneseniu okresného súdu z 19. decembra 2013 sa sťažovateľka odvolala. Krajský súd napadnutým uznesením rozhodnutie okresného súdu potvrdil a na zdôraznenie jeho správnosti uviedol, že „*na úspešné uplatnenie práva nestačí len skutkové zdôvodnenie veci a predloženie listinných dôkazov, ale je potrebné aj jasne a zrozumiteľne vymedziť to,*

čoho sa dedička svojím podaním domáha, t. j. presne označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje... ich význam spočíva v tom, že nimi dedička vlastne vymedzuje, o čom má súd vo veci samej konať a rozhodovať“.

5. Sťažovateľka nespokojná s rozhodnutím krajského súdu podala proti tomuto rozhodnutiu dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením zo 16. augusta 2017 odmietol. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že sťažovateľka uplatnila dovolací dôvod nesprávne podľa účinnosti predpisov Občianskeho súdneho poriadku, avšak ani to nič nemení na skutočnosti, že dovolaním napadla rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdzujúce uznesenie okresného súdu, ktorým bolo odmietnuté nejasné podanie sťažovateľky v priebehu konania o dedičstve. Takéto rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a ani konečným rozhodnutím, a preto najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol ako procesne neprípustné.

6. Sťažovateľka v rámci podanej ústavnej sťažnosti popisuje postup všeobecných súdov v dedičskom konaní po neb. [REDAKOVANÉ] a nadväzne i konanie o jej žiadosti o pokračovanie v dedičskom konaní. Obe konania podrobuje ostrej kritike, spomína údajné falšovanie dokumentov i porušovanie zákonov. Popritom uvádza obsah opravných prostriedkov, ktoré v konaní o žiadosti o pokračovanie v dedičskom konaní uplatnila, i obsah rozhodnutí v jej veci, ktoré podľa jej názoru nie sú správne. Zo sťažnosti charakteristickej svojou zmätočnosťou a nesúrodosťou možno okrem toho vyvodit', že ňou sťažovateľka napáda i postup okresného súdu v napadnutom konaní, o ktorom tvrdí, že je poznačený zbytočnými priet'ahmi.

7. V časti ústavnej sťažnosti označenej ako „Záverečný petit“ sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal uznesenie o tom, že *„základné ľudské práva dedičky na nestranný súd, na spravodlivé konanie a na rozhodnutie v rozumnom čase boli porušené vrátane Ústavou garantovaného práva na dedičstvo, • aby zrušil všetky doteraz vydané rozhodnutia súdov uvedených v nižšie označenom zozname, vrátane uznesenia Najvyššieho súdu, okrem uznesenia o spojení dedičských konaní v časti ich spojenia • a aby zaviazal Najvyšší súd na bezodkladné napravenie vymenovaných porušení základných práv dedičky zabezpečením*

neustranného súdu • a na neodkladného a zákonmi konformného doriešenia dedičstva bez ďalších zbytočných prietáhov • a zakázal opakovanie doterajších porušovaní zákonnosti v akejkoľvek podobe. • Žiadame tiež nariadiť dokončenie nečinnosti Okresného súdu Levice vo veci novoobjaveného majetku, t.j. položky dedičstva 11-3, o ktorom požiadal súd ešte poručiteľ v roku 1995, a po ňom žiadala pokračovať aj dedička po jeho smrti, v ktorej veci zbytočné prietahy trvajú už 22 rokov konal bezodkladne a zákonne. • Obdobne žiadame, aby Okresný súd Levice v nestrannom konaní začal konať vo veci samej, lebo od podania žiadosti dedičkou 03-03-2011 nevytýčil ani jedno pojednávanie, čo znamená päť aj pol ročnú bezdôvodnú nečinnosť, • aby poukázal na to, že porušovanie zákonov súdmi nie je konaním vo veci, ani dôvodom nečinnosti. • Vzhľadom na dlhodobú nečinnosť súdu v uvedených položkách, so zohľadnením aj nezákonnosti nečinnosti súdu podľa svojej úvahy priznal primerané finančné zadostučinenie dedičke. • Žiadame, aby Ústavný súd rozhodoval aj zohľadnením vyššie detailne dokladovaných porušení základných ľudských a občianskych práv, vrátane práva na dedičstvo garantovaných Ústavou SR a medzinárodnými dohovormi, ktorými Slovenská republika je viazaná.

... Súčasne žiadame vylúčiť z konania tých sudcov, ktorí vyniesli tie uznesenia, ktorých žiadame zrušiť pre podstatné porušenia zákonov vo svojich uzneseniach a ktorí dobrovoľne a súhlasne sa zúčastnili na rozhodovaní použitím falošného podania, ktoré vzniklo na pôde súdu prvej, prípadne druhej inštancie.

Žiadame, aby Vážený Ústavný súd prikázal Najvyššiemu súdu SR, aby proti sudcom dotknutých bodmi 66. a 67. zahájil disciplinárne konanie a voči tým sudcom, ktorí napriek protestu zástupcu dedičky miesto zistenia vzniku falšovaného odvolania použili ho ako pravé, v miere ich zodpovednosti bolo zahájené aj trestné konanie.“.

II.

8. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

11. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde. V tejto súvislosti ústavný súd stabilne pripomína, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je následne viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

12. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa návrh na začatie konania ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

13. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažnosť, ktorá bola doručená ústavnému súdu, v predloženej podobe neobsahuje zmysluplné odôvodnenie korešpondujúce s určitým a vykonateľným petitom, teda nespĺňa podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Hoci je sťažnosť pomerne rozsiahla (41 strán), z hľadiska obsahu sa v nej nenachádza jediná dostatočne konkrétna a určitá ústavnoprávne relevantná námietka, ktorá by mala svedčať v prospech záveru o porušení niektorého z označených práv okresným súdom, krajským súdom či najvyšším súdom. S istotou možno vydedukovať iba to, že sťažnosť je vyjadrením nespokojnosti sťažovateľky s výsledkom konania, ako aj postupom všeobecných súdov v jej veci. K podporeniu tohto názoru však chýba jasná argumentácia. Sťažnosť ako celok pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).

14. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že nedostatok odôvodnenia sťažnosti má významné procesné dôsledky. Je totiž základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Subjektívny názor sťažovateľa o porušení ním označených práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie (IV. ÚS 359/08).

15. Nedostatok právne relevantného odôvodnenia sťažnosti má vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky, pretože ústavný súd nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky ústavný súd o návrhoch sťažovateľa uvedených v petite ani nemôže rozhodovať (napr. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, IV. ÚS 279/07, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 131/2012, III. ÚS 26/2016 a iné). Ústavný súd okrem toho opakovane zdôrazňuje

aj to, že obdobný rozsah nedostatkov ústavnej sťažnosti nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži predovšetkým inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom (IV. ÚS 409/04), ktorý sťažovateľka po doručení sťažnosti ústavnému súdu využila, avšak v prerokováwanej veci zjavne nespĺnil svoj účel. Splnomocnená advokátka síce 21. mája 2018 doručila ústavnému súdu splnomocnenie spolu s oznámením o prevzatí zastupovania sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom, ústavnú sťažnosť spísanú manželom sťažovateľky však nedoplnila o dôvody a argumentáciu dôstojnú konaniu pred ústavným súdom a zároveň spôsobilú vyvolať začatie konania, resp. prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

16. Pretože predmetná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje zákon o ústavnom súde, a síce odôvodnenie sťažnosti s použitím ústavnoprávnej argumentácie, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

17. Ústavný súd nad rámec uvádza, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05). Pri uplatňovaní svojich kompetencií v rámci rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

18. Skutočnosť, že sa konanie pred všeobecnými súdmi neskončilo podľa predstáv sťažovateľky a že tieto súdy nerozhodli v súlade s jej právnym názorom, nie je právnym

základom pre namietnutie porušenia základných práv a slobôd sťažnosťou podanou ústavnému súdu. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že nespokojnosť sťažovateľa s postupom a rozhodnutím všeobecného súdu sama osebe nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právne závery všeobecného súdu svojimi vlastnými, pretože do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, I. ÚS 3/97), ani právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

19. Pokiaľ sťažovateľka namietala zásah okresného súdu do jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote, túto časť jej sťažnosti bolo možné odmietnuť i z dôvodu jej zjavne neopodstatnenosti, pretože uvedené konanie bolo ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu právoplatne skončené.

20. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2018